

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»  
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**



**Всеукраїнська науково-практична конференція  
магістрантів і молодих дослідників**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВЕТЕРИНАРНОЇ  
МЕДИЦИНИ**

**«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У ХХІ СТОЛІТТІ»**

**16 листопада 2023 року**

**Біла Церква  
2023**

УДК 636.09:378-053.6:001(063)

**РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:**

**Шуст О.А.**, д-р екон. наук, професор.

**Варченко О.М.**, д-р екон. наук.

**Димань Т.М.**, д-р с.-г. наук.

**Зубченко В.В.**, канд. екон. наук.

**Власенко С.А.**, д-р вет. наук.

**Шаганенко Р.В.**, канд. вет. наук.

**Качан Л.М.**, канд. с.-г. наук.

**Ластовська І.О.**, канд. с.-г. наук.

**Олешко О.Г.**, канд. с.-г. наук.

**Наукові пошуки молоді у XXI столітті. Актуальні проблеми ветеринарної медицини:** матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції магістрантів і молодих дослідників (Біла Церква, 16 листопада 2023 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2023. – 160 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

2023 .) – , 2023. – .44-45.

зниженні маси тіла, затрат часу і засобів для лікування хворих тварин та їх загибелі. Телята, які перехворіли на шлунково-кишкові розлади, значно відстають в рості і розвитку, і в подальшому у них досить часто виникає пульмональна патологія, здебільшого пневмонії.

Шлунково-кишкові хвороби новонароджених телят, виникають здебільшого внаслідок морфологічної незрілості організму, імунодефіцитного стану молодняку і характеризуються патологічними змінами зі сторони різних систем організму, зокрема серцево-судинної, дихальної, ренальної тощо [5].

**Ключові слова:** молодняк великої рогатої худоби, гастроентеральна патологія, імунодефіцитний стан.

Мета роботи – вивчити поширення, етіологію та симптоми гастроентеральної патології у телят СВК “Пам’яті декабристів”.

Матеріалом для дослідження були новонароджені телята чорно-рябої голштинізованої породи віком 1–3 днів.

Гастроентеральна патологія у новонароджених телят широко поширена на молочно-товарній фермі СВК “Пам’яті декабристів” Бобровицького району Чернігівської області, де на неї хворіло 44,8 і 46,7 % телят. Загибель становила 12,6 та 13,2 % від захворілих (звітність за 2022–2023 рр.).

Новонароджені телята хворіли частіше у лютому, березні та червні місяцях (49,1, 60,9 і 59,5 % відповідно).

Етіологічними факторами гастроентеральної патології були: незбалансована годівля корів та нетелей у сухостійний період (дефіцит у раціоні перетравного протеїну, крохмалю, цукру, фосфору, каротину і вітаміну D) та порушення режиму випоювання молозива телятам.

Гастроентеральна патологія проявлялася на 1–3 дні життя за наступних симптомів: пригнічення, профузний пронос, гіпертермія (39,6–40,7 °C), легкий та середній ступінь зневоднення. Надалі у телят спостерігалось залежування, скрегіт зубами, тремор м’язів. У частини хворих тварин діагностували зневоднення тяжкого ступеня. У таких тварин складка шкіри розправлялась за 7–11 с, гематокритна величина становила 46–51 %, відмічалися профузний пронос, олігурія, тахікардія. За дослідження крові виявляли поліцитемію, плейохромію і гіперпротеїнемію.

#### СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Внутрішні хвороби тварин / [В.І. Левченко, В.В. Влізло, І.П. Кондрахін та ін.]; за ред. В.І. Левченка. – Біла Церква, 2015. – Ч. 2. – 610 с.
2. Маслянюк Р.П. Імунний захист тварин в нормі і патології / Р.П. Маслянюк, А.І. Садовський, Р.Б. Флюнт // *Наук. вісник ЛНУВМтаБТ імені С.З. Гжицького*. – Львів, 2011. – Т.13(50). – Ч.2. – С. 141–148.
3. Кунська К.М. Вплив материнського організму на імунний статус новонароджених телят та їхню стійкість до диспепсії / К.М. Кунська // *Вісник Білоцерків. держ. аграр. ун-ту*. – Біла Церква, 2003. – Вип. – 25, ч.2. – С. 123–128.
4. Безух В.М. Стан здоров’я та показники неспецифічної резистентності у новонароджених телят / В.М. Безух, Д.В. Даценко, О.В. Білоченко // *Наук. вісник вет. медицини*. – Біла Церква, 2014. – Вип. 13 (108). – С. 35–37.
5. Стадник А.М. Питання патогенезу і комплексної терапії телят, хворих диспепсією / А.М. Стадник, Л.Г. Слівінська, В.Г. Парій // *Наук. вісн. Львів. держ. акад. вет. медицини ім. С. Гжицького*. – Львів, 2001. – Т. 3, № 2. – С. 152–155.

**УДК: 636.7.09:616.36:619**

**ВОЛОШИН В.С.**, магістрант

Науковий керівник – **ТИШКІВСЬКИЙ М.Я.**, канд. вет. наук

*Білоцерківський національний аграрний університет*

#### ЛІКУВАННЯ СОБАК ЗА ГЕПАТОПАТІЙ

Патологія печінки у собак зустрічається досить часто [2]. В умовах великих міст, очевидно, рідко бувають тварини, у яких тією чи іншою мірою не була б пошкоджена печінка. Це зумовлено як несприятливою екологією, так і неповноцінною, а часто надлишковою годівлею, стресами, гіподинамією. Хвороби печінки у собак є наслідком порушень годівлі або інших захворювань, при яких ураження печінки є вторинною патологією [2].

У літературних джерелах є досить публікацій щодо семіотики, діагностики, лікування та профілактики хвороб печінки у дрібних домашніх тварин. Однак, автори вивчали лише окремі патології, зокрема гепатодистрофію, гепатит, що не давало їм можливості вивчити диференційну діагностику окремих патологій гепатобіліарної системи та особливості їх перебігу, що є актуальним як для пізнання патогенезу та діагностики, так і лікування хворих тварин [3–5].

**Ключові слова:** собаки, гепатопатії, Ессенціале форте Н, Реосорбілакт, Аскорбінова кислота, АсАТ та АлАТ.

Мета роботи – апробувати схему лікування собак за гепатопатій.

Матеріалом для дослідження були собаки різних порід віком від 3 до 5 років, з симптомами гепатопатій, які належали жителям м. Вінниця.

Для проведення лікування ми відібрали 10 собак за гепатопатії і їх поділили на дві групи: дослідну (n=6) та контрольну (n=4).

Для лікування собак дослідної групи апробували наступну схему:

– внутрішньо “Ессенціале форте Н” (гепатопротектор), по 600 мг двічі на добу впродовж 30 днів;

– внутрішньовенно у перші три дні “Реосорбілакт” (100 мл);

– внутрішньовенно у перші три дні “Аскорбінова кислота” (4 мг/кг маси тіла) 1 раз на добу.

Для лікування собак контрольної групи застосовувалася схема ветеринарної клініки: впродовж трьох діб внутрішньовенно 10 % розчин глюкози 150 мл, аскорбінова кислота (4 мг/кг маси тіла) 1 раз на добу, катозал по 4 мл внутрішньом'язово 10 днів та продевіт-тетра по 2 мл на 1, 7, 14, та 21 день лікування.

Запропонована схема лікування собак дослідної групи сприяла відновленню білоксинтезувальної функції печінки (рівень загального білку у середньому становив – 73,4 г/л, а вміст альбумінів – 48,4 %, що є нормою). Також відновлювалася цитозольна та мітохондріальна структури печінкових клітин, на що вказували показники активності амінотрансфераз. Активність АсАТ була в нормі у 51 % собак, у інших знизилася на 12,6–30 %. Активність АлАТ в середньому становила 318,2 нкат/л, тобто була в нормі у 83,8 %. У собак контрольної групи АсАТ та АлАТ не змінювалася.

#### СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дикий О.А. Гепатодистрофія у собак службових порід (етіологія, патогенез, діагностика, лікування та профілактика): Автореф. дис. ... канд. вет. наук / О.А. Дикий. – К., 2000. – 17 с.

2. Зміни властивостей еритроцитів у собак / Анфьорова М.В., Головаха В.І., Піддубняк О.В., Тишківський М.Я. // Наук. вісник Львів. нац. ун-ту вет. медицини та біотехнології ім. С.З. Гжицького. – Львів, 2016. – Т. 18, № 3 (71). – Ч. 2. – С. 3–6.

3. Ascites is a negative prognostic indicator in chronic hepatitis in dogs / [E. Raffen, A. A. McCallum, T.J. Scase, P.S. Watson] // J. Vet. Intern. Med. – 2009. – Vol. 23(1). – P. 63–66.

4. Левченко В.І. Диференціальна діагностика гепатодистрофія та цирозу печінки у собак / Левченко В.І., Соловійова Л.М. // Вісник Білоцерків. держ. аграр. ун-ту. – Біла Церква, 2004. – Вип. 29. – С 106–113.

5. Левченко В.І. Порівняльна ефективність різних методів лікування собак при токсичній гепатодистрофія / В.І. Левченко, Л.М. Соловійова // Наук. вісник Львів. держ. акад. вет. медицини ім. С.З.Гжицького. – Т. 5 (2), ч. 3. – Львів, 2003. – С. 111–115.

**УДК: 636.8.09:616.36:619**

**ВОЛОШИН В.С.,** магістрант

Науковий керівник – **ТИШКІВСЬКИЙ М.Я.,** канд. вет. наук

*Білоцерківський національний аграрний університет*

#### **КЛІНІКО-МОРФОЛОГІЧНІ ПРОЯВИ ГЕПАТОПАТІЙ СОБАК В УМОВАХ М. ВІННИЦЯ**

За розвитку можливостей діагностики хвороб внутрішніх органів встановлено, що захворювання печінки зустрічаються частіше, ніж вважалося раніше [1, 2]. Хвороби печінки або гепатопатії у дрібних домашніх тварин є найпоширенішою патологією, проте і однією із недостатньо вивченою у клінічній ветеринарії. У собак найчастіше діагностуються наступні гепатопатії: гострий та хронічний гепатит, гепатодистрофія, різні